

حامد علامتی، مدیرعامل کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، از تولید فیلم‌های جدید این مرکز خبر داد و گفت: جدیدترین پروژه کانون در این زمینه تولید فیلمی به کارگردانی مجید مجیدی درباره عدالت آموزشی است که در چابهار در حال انجام است. وی همچنین از افزایش تولید فیلم‌های اقتباسی خبر داد و افزود: فیلم سینمایی «زیبا صدایم کن» به کارگردانی رسول صدرعاملی در مرحله

همکاری مجیدی و صدرعاملی با کانون پرورش فکری

ایران حقیقت

نماحقیقت ابعاد این رویداد را بررسی کرده‌ایم

برای تمام فیلم‌هایی که روی یک دغدغه اجتماعی مهم تاکید و تمرکز دارند، دیده‌شدن آثار نقش مهمی در آگاهی‌بخشی و اطلاع‌رسانی عمومی دارد و در این میان انواع مدیوم‌های بخش آثار مستند مانند تلویزیون و جشنواره تلویزیونی مستند نقش ویژه‌ای دارد که فرایند آگاهی‌بخشی را تسهیل می‌کنند. اما ارزیابی جشنواره سینما حقیقت هجدهم از لحاظ کمی‌وکیفی و چگونگی دیده‌شدن آثار، جزو مسائلی است که صحبت درباره آن را به فیلمسازان حاضر در این رویداد فرهنگی سینمایی سپردیم که از نظر می‌گذارینید:

فیلم‌ها متوسط رو به بالا بود. تمام فیلم‌های مستند حاصل تلاش یک نفر نیست بلکه گروهی ساخته شده و کاش می‌شد به‌جز کارگردان دو نفر از عوامل هم امکان حضور در جشنواره سینما حقیقت را داشتند. او ادامه داد: ویژگی خوب جشنواره‌ها این است که انگیزه‌ای برای حمایت از قشر جوان فیلمساز فراهم می‌کنند و بسیار تأثیرگذار است.

جماعتی با اشاره به نقش تلویزیون و جشنواره تلویزیونی مستند در دیده شدن بیشتر آثار گفت: تلویزیون در زمینه بخش آثار مستند و تبلیغ برای جشنواره حقیقت، بسیار عالی و موفق عمل کرده است. این اولین فیلمی است که در جشنواره سینما حقیقت دارم. جامعه مستندساز من را نمی‌شناخت، اگران ابتدایی ما چندان شلوغ نبود و مصاحبه‌هایم با تلویزیون موجب پر شدن سالن‌ها شد. او در رابطه با بخش آثار از شبکه مستند نیز عنوان کرد: درست‌است که فیلم‌ها برای دیده‌شدن بخشی می‌شود و تلویزیون مدیوم خوبی برای آثار است اما بخش آثار از این مدیوم باید با د نظر گرفتن حداکثر بهره مالی برای کارگردان اتفاق بیفتد. از طرف دیگر در طول این سال‌ها مستندهای بسیار خوبی تولید شده که مخاطبان نیاز دارند آنها را ببینند.

نقش تلویزیون در دیده‌شدن آثار مستند

شهرام درخشان که با مستند «رسم دریاداری» در هجدهمین جشنواره سینماحقیقت حضور دارد، معتقد است سینمای مستند در ایران بدون توجه تلویزیون، نمی‌تواند جلوه و بروز داشته باشد. او در این باره به جام‌چم گفت: اگران منظم و درآمدزایی آثار مستند به‌سختی ممکن است و فستيوال‌های فیلم مستند، در مقاطعی از هر سال، تنها نمایش دهنده مجموع آثار مستندسازان هستند. اما تلویزیون با خط‌مشی خاصی می‌تواند به سینمای مستند توجه داشته باشد. وی افزود: نقش تلویزیون به‌عنوان یک رسانه در دیده شدن یک اثر مستند می‌تواند بسیار بزرگ باشد و این رسانه می‌تواند پرده دائمی نمایش مستندها باشد. با این حال، موانع و مشکلات فراوانی در این زمینه وجود دارد. یکی از این موانع، عدم سرمایه‌گذاری کافی تلویزیون در حوزه مستندسازی است. اگرچه شبکه اختصاصی مستند در این کار فعال است اما باید دید که میزان مشارکت و کیفیت این حمایت‌ها تا چه اندازه است. درخشان ادامه داد: به نظر می‌رسد براساس آمارها، جشنواره سینماحقیقت هجدهم به‌ویژه در زمینه بلیت‌فروشی

تدوین است که امیدواریم به جشنواره فیلم فجر برسد. وی با بیان این‌که، فیلم اقتباسی از کتاب فرهاد حسن‌زاده است، از رایزنی با این نویسنده درباره تولید فیلم دیگری با محوریت کتاب «هستی» خبر داد، که این کتاب از جمله معروف‌ترین آثار فرهاد حسن‌زاده بوده در حال هوای جنگ نوشته شده است. قصه این رمان که در دل جنگ روایت می‌شود، به ارتباط هستی و پدرش می‌پردازد. این کتاب جزو

پرمخاطب‌تر از دوره‌های پیشین بوده. جشنواره سینماحقیقت یکی از بزرگ‌ترین عرصه‌های نمایش فیلم‌های مستند در ایران به‌شمار می‌آید و طبیعی است که عامه مردم نیز توجه بیشتری به آن نشان دهند. بااین حال، واقعیت این است که فضای مناسبی برای ساخت مستند وجود ندارد و کیفیت بسیاری از آثار نیز به اندازه‌ای نیست که بتواند عامه مردم را جذب کند. امیدوارم سینمای مستند از رکود و تنگنای عادی خود خارج شود و مستندسازان بتوانند بهتر و پویاتر از گذشته به تولید آثار ارزشمند بپردازند. این تغییرات می‌تواند به غنای فرهنگی و هنری سینمای مستند در ایران نیز کمک شایانی کند.

فرصتی برای رشد مستندسازان

امیرحسین رضایی که با مستند «صور صعد» در جشنواره سینماحقیقت امسال حضور داشت درگفت‌وگو با جام‌چم بیان کرد: جشنواره به‌ویژه برای مستندسازانی که تازه‌کار هستند یا کار اول خود را ساخته‌اند، فرصتی بسیار ارزشمند به‌شمار می‌آید. حتی برای چهره‌های معروفی که ممکن است آثار قبلی داشته باشند، این جشنواره‌ها اهمیت زیادی دارند. یکی از مزایای اصلی جشنواره‌ها این است که به کار مستند اعتبار می‌بخشند. این اعتبار نه تنها به خود اثر، بلکه به دیده شدن و بازخوردهایی که از تماشاگران دریافت می‌کند نیز مرتبط است. جلسات نقد و بررسی که در این جشنواره‌ها برگزار می‌شود، هم به عنوان یک ارزش افزوده برای مستند محسوب می‌شود و می‌تواند به ارتقای کیفیت و تأثیرگذاری آن کمک کند. وی افزود: برای من شخصا، جشنواره‌ها به عنوان سکویی برای پیشرفت و ادامه مسیر کاری بسیار مؤثر بوده‌اند. این فضاها امکان تعامل با مخاطبان و دریافت نظرات آنها را فراهم می‌آورد و به مستندسازان تازه‌کار کمک می‌کند تا در مسیر حرفه‌ای خود گام بردارند. به همین دلیل، معتقدم که جشنواره‌ها فرصتی بی‌نظیر برای رشد و توسعه در عرصه مستندسازی به‌شمار می‌رود. این مستندساز افزود: با این حال، مخاطب مستندها در کشور ما به دلایل مختلفی کم است و جشنواره‌هایی مانند سینماحقیقت می‌تواند به ترویج موضوع مستند و افزایش آگاهی مردم کمک کند. یکی از دلایل اصلی عدم استقبال مردم، فقدان جذابیت داستانی در این آثار است. مستندها باید کشتی داشته باشند و این کشتی معمولاً از طریق داستان‌پردازی به وجود می‌آید. حتی در مستندهای سیاسی نیز اهمیت داستان‌پردازی و وجود یک روایت قوی بسیار مهم است. مستندهای مصاحبه‌ای نیز باید با یک داستان مشخص همراه باشد تا بتواند توجه مخاطب را جلب کند. متأسفانه تاکنون در کشور ما، مستندها بیشتر به صورت گزارش‌های خبری ارائه شده و این موضوع باعث شده که بسیاری از مردم به این آثار توجه نکنند. این نوع ارائه باعث شده که نام مستند هم به اشتباه به کار رود و نتواند جذابیت لازم را برای مخاطبان ایجاد کند. بنابراین برای افزایش استقبال از مستندها، نیاز است که به داستان‌پردازی و جذابیت روایت توجه بیشتری شود. این امر می‌تواند به جذب مخاطب و ارتقای کیفیت مستندها کمک کند.

جشنواره سینماحقیقت نسبت به سال‌های گذشته به‌وضوح پیشرفت کرده است. آمارها هم همین را نشان می‌دهد. از سوی دیگر، کیفیت آثار ارائه‌شده در جشنواره نیز بهبود یافته است. بسیاری از فیلمسازان تازه‌کار با آثار بسیار قوی و حرفه‌ای وارد این فضا شده‌اند. این موضوع به‌ویژه برای فیلمسازانی که در آغاز راه هستند، فرصتی برای یادگیری و رشد به‌وجود آورده است. آثار جدید به‌سرعت مورد توجه قرار می‌گیرد. این تغییرات نشان‌دهنده یک اتفاق مثبت در جشنواره سینماحقیقت است. هرچند ممکن است برخی از ما از جوایز محروم شویم اما افزایش سطح حرفه‌ای و هنری جشنواره و همچنین اعتبار آن، دستاوردی ارزشمند است که می‌تواند به آینده این رویداد فرهنگی کمک کند.

پرفروش‌ترین کتاب‌های کانون پرورش فکری در نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران و از پرمخاطب‌ترین آثار خواننده شده از سوی اعضای کتابخانه‌های کانون سراسر کشور بوده است. علامتی در پایان به اولویت‌های کانون برای تولید فیلم اشاره و اضافه کرد: تولید فیلم درباره برای کودکان و نوجوان، اقتباس ادبی، خوش ساخت بودن و استفاده از بازیگران نوجوان، جزو اولویت‌های کانون در تولید و تهیه فیلم است.

رسانه‌ملی بستر دیده‌شدن آثار مستند

احسان شادمانی یکی دیگر از کارگردانان حاضر در هجدهمین جشنواره سینماحقیقت که با مستند «نبرد نجف» در این رویداد سینمایی حاضر شد به جام‌چم گفت: جشنواره سینماحقیقت به‌عنوان اصلی‌ترین جشنواره مستند کشور شناخته می‌شود و برخی آن را جشنواره فجر مستندسازان می‌دانند. این جشنواره با رعایت استانداردهای حرفه‌ای، به فیلمسازان احترام می‌گذارد و آثار را به‌صورت حرفه‌ای ارزیابی می‌کند. این اصول حرفه‌ای باعث می‌شود مستندسازان برای ساخت آثار با کیفیت بالاتر تلاش کنند تا در این فستيوال شرکت کنند. اما سؤال اینجاست که آیا آنها برای اکران آثارشان وقت می‌گذارند؟ آیا تلاش می‌کنند آثارشان به آنتن تلویزیون برسد یا به نمایش‌های عمومی بیشتری دست پیدا کنند؟ به نظر می‌رسد آسیب اصلی که متوجه فیلمسازان حوزه مستند است، ناشی از عدم تلاش کافی برای پرزنت آثار و رساندن پیام هنری به مخاطب باشد. بسیاری از مستندسازان به جنبه‌های هنری خاص خود اکتفا کرده و از هدف اصلی مستندسازی، یعنی انتقال پیام به مخاطب غافل می‌شوند. وی با اشاره به نقش تلویزیون در رشد سینمای مستند که در سال‌های اخیر رقم خورده، گفت: در این راستا، صداوسیما اخیراً جشنواره تلویزیون مستند را برگزار کرده است. یکی از نقاط قوت این جشنواره، امکان نمایش آثار مستندسازان در کنداکتور تلویزیون است. این موضوع به مستندسازان امکان می‌دهد که بدون نیاز به تلاش مضاعف، آثارشان را در ساعات پر بیننده مانند ۸ و ۹ شب به نمایش بگذارند. آثاری که در این جشنواره قابل قبول شناخته می‌شود، فرصتی برای دیده‌شدن پیدا می‌کند و مخاطبان می‌توانند با آنها ارتباط برقرار سازند. به نظر می‌رسد سازمان صدا و سیما شرایط بهتری را برای بخش مستندها فراهم کرده و تعامل رسوای شبکه‌ها با این نوع برنامه‌ها نسبت به گذشته، ارتقاء یافته است. اکنون مستندهای با کیفیتی نه‌تنها در شبکه مستند، بلکه در سایر شبکه‌ها نیز بخش می‌شود و این موضوع جایگاه مستند را در میان مخاطبان تقویت کرده است. شادمانی در پایان گفت: برای دومین بار است که جشنواره سینماحقیقت شرکت می‌کنم. سال گذشته با مستند «آن هفت روز» و امسال با مستند «نبرد نجف» در بخش جدید آوینی و مستند «نحیط» در بخش بین‌الملل غزه حضور دارم. امسال بخش غزه به‌خوبی توسط جشنواره سینماحقیقت برگزار شده است و ۲۲ اثر در این حوزه به نمایش درآمده که از این میان، سه اثر متعلق به ایران است. سایر آثار نیز از کشورهای فرانسه، سوئیس، اردن، کویت، قطر، فلسطین و لبنان به نمایش درآمده است. این تنوع نشان‌دهنده توجه جشنواره به موضوعات روز و شرایط کنونی است و می‌تواند به درگیری بیشتر مخاطبان با مسائل مهم کمک کند. به‌طور کلی، جشنواره سینماحقیقت به‌عنوان یک پلتفرم حرفه‌ای، نقش مهمی در ارتقای مستندهای ایرانی و افزایش ارتباط آنها با مخاطبان ایفا می‌کند.

اهمیت سوز و دغدغه در سینمای مستند

سعید صادقی هم که با «مستند آن روز که سنگ بارید» در جشنواره امسال حضور دارد به جام‌چم گفت: دیده‌شدن آثار در جشنواره سینماحقیقت به عوامل متعددی بستگی دارد که فراتر از صرف حضور در این رویدادهاست. حمایت‌های رسانه‌ای و حضور چهره‌های معروف می‌تواند تأثیر زیادی بر موفقیت یک اثر داشته باشد. برخی مستندها با برخورداری از این ویژگی‌ها موفق به جلب توجه مخاطبان شده، درحالی‌که دیگر آثار با وجود کیفیت بالا، به‌دلیل عدم دسترسی به این امکانات، کمتر شناخته شده‌است. وی افزود: تجربه من نشان می‌دهد که موفقیت در سینمای مستند به سوز و دغدغه‌ای که به تصویر می‌کشد، مرتبط است. ممکن است مستندی در زمان خود به اندازه کافی دیده نشود، اما با گذشت زمان، به‌عنوان اثری ماندگار مورد توجه قرار گیرد. این واقعیت که برخی آثار در زمان خود توجه لازم را جلب نکرده، نشان

سینما

CINEMA

دوشنبه ۲۶ آذر ۱۴۰۳ شماره ۶۹۳۳

می‌دهد که ذات یک اثر هنری ممکن است در لحظه، ارزشش شناخته نشود. عوامل مؤثر در دیده‌شدن مستندها امروزه شامل ابزارهای رسانه‌ای و حمایت‌های زرد است و رسانه‌ها نقش کلیدی در جهت‌گیری مخاطبان دارند. صادقی با انتقاد از برخی رویکردهای جشنواره سینماحقیقت گفت: به نظر حضور کمرنگ فیلمسازان مستقل و نگاه‌های آزاد یکی از نقاط ضعف در جشنواره امسال بود. به‌عنوان یک مخاطب، به دنبال سلیقه‌های متفاوت و نگاه‌های جسورتر هستم و بر این باورم که فضای مستند باید بازتاب‌دهنده واقعیات جامعه باشد. آثار مستقل در جشنواره امسال به حداقل رسیده و تنها حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد از مجموعه‌های ارائه‌شده را شامل می‌شد. وقتی برگزارکنندگان جشنواره، خود تولیدکنندگان فیلم‌های مستند هستند طبیعی است که بخواهند آثار خود را در جشنواره نمایش دهند و این می‌تواند پر تنوع و کیفیت مجموعه‌های ارائه‌شده تأثیر بگذارد. جشنواره‌ها باید به‌عنوان پلتفرمی برای نمایش تنوع و خلاقیت عمل کنند. این مستندساز ادامه داد: درحال حاضر، جشنواره‌ها به استانداردهای مطلوبی دست یافته‌اند، اما رسالت هنری و انسانی فیلمسازی ایجاب می‌کند که در جشنواره به مسائل با نگاه نقادانه پرداخته شود. نکته مثبت در جشنواره، اقبال عمومی به آثار است. اما سؤال اینجاست که آیا این فیلم‌ها پس از جشنواره، در صورت پخش مستقل، با اقبال عمومی مواجه خواهد شد؟ جشنواره‌ها باید فضایی برای بیان دیدگاه‌های مختلف و ایده‌های نوین باشند تا به تغییرات مثبت در جامعه کمک کنند.

فرصتی برای مستندسازان جوان

محمدفرج صالحی هم که با مستند «خون، حنا، باروت» در جشنواره سینماحقیقت امسال حضور داشت حضور پررنگ فیلمسازان جوان را یکی از نقاط مستند جشنواره ارزیابی کرد و به جام‌چم گفت: این دوره شاهد شرکت بسیاری از جوانان در بخش‌های مسابقه بودیم که به تنوع و جذابیت جشنواره افزوده است. اگرچه چهره‌های قدیمی مانند فرهاد وهرام و حسین همایونفر نیز حضور داشتند، اما تعداد زیادی از فیلمسازان جوان برای اولین بار در این رویداد شرکت کردند و این تغییرات فضای جشنواره را متحول کرده است. بااین حال، انتقادی نیز به جشنواره وارد است. بخش شهید آوینی که مختص مستندهایی درباره انقلاب اسلامی و جبهه مقاومت است، به‌تدریج دارد به یک بخش جنبی و کم‌اهمیت تبدیل می‌شود. این روند به نظر نمی‌رسد در شأن شهید آوینی باشد و نیاز به اصلاح جدی دارد تا این بخش به جایگاه واقعی خود بازگردد. وی افزود: مستند خون، حنا، باروت که امسال در جشنواره سینماحقیقت به نمایش درآمد، نتیجه زحمات فراوان تیم من است. برای ساخت این مستند، سفر دشواری به افغانستان داشتم و شرایط زندگی در آنجا بسیار سخت بود. مستند به‌عنوان یکی از مهم‌ترین رسانه‌ها در دنیا به‌ویژه در تلویزیون، نقش بسزایی در معرفی واقعیت‌ها و انتقال پیام‌ها دارد. شبکه‌هایی مانند بی‌بی‌سی با اختصاص بخش‌های اصلی خود به پخش مستندها، اهمیت این مدیوم را نشان می‌دهند. با وجود گسترش سینمای خانگی و رسانه‌های دیجیتال، مستندهای باکیفیت همچنان می‌توانند طرفداران زیادی جذب کنند. متأسفانه، برخی مستندسازان به اشتباه تصور می‌کنند که مستند تلویزیونی دارای اهمیت کمتری است. این تصور نادرست می‌تواند به کاهش دیده‌شدن مستندها و محدودشدن مخاطبان عمومی منجر شود. این مستندساز ادامه داد: جشنواره سینماحقیقت به‌عنوان مدیومی برای دیده‌شدن، نه‌تنها برای عموم مردم، بلکه برای تهیه‌کنندگان نیز اهمیت دارد. اگر مستندسازی به این جشنواره راه یابد، نشان‌دهنده پتانسیل آن مستندساز برای تولید کارهای بعدی است. شرکت‌کنندگان در جشنواره سینماحقیقت امیدوارند که آثارشان مورد توجه قرار گیرد و فرصت‌های جدیدی برای تولید مستندهای بعدی به‌دست‌آورند. به‌طور کلی، جشنواره سینماحقیقت فرصتی مناسب برای مستندسازان جوان فراهم کرده، اما نیاز به توجه و اصلاح در برخی بخش‌ها دارد تا بتواند به هدف اصلی خود در ارتقای مستندهای ایرانی دست یابد.

قاب

درخشش «جهان غیرموازی» در لهستان

فیلم «جهان غیرموازی» به نویسندگی و کارگردانی محمد پیراقتی موفق به کسب جایزه اصلی در سی‌وسومین دوره جشنواره یوروشورتس (Euroshorts) لهستان شد؛ این جایزه، دومین جایزه بین‌المللی فیلم جهان غیرموازی است. جشنواره یوروشورتس لهستان یکی از رویدادهای با سابقه و معتبر فیلم کوتاه در اروپای شرقی است که از سال ۱۹۹۲ با هدف معرفی استعدادهای نوظهور سینما و نمایش آثار نوآورانه برگزار می‌شود. این جشنواره هرساله میزبان فیلم‌های کوتاه انیمیشن‌ها و آثار تجربی از نقاط مختلف جهان است.

نقد «این جمعیت قابل کنترل» در سینما اندیشه

فیلم سینمایی «این جمعیت قابل کنترل» در باشگاه «سینما اندیشه» اکران، نقد و بررسی می‌شود. این فیلم سینمایی به‌کارگردانی متین اوجانی و نویسندگی روناک برخوردار، اولین تجربه سینمایی

این فیلمساز است که مهرداد فرید، تهیه‌کنندگی این فیلم را برعهده دارد. فیلم داستانی؛ بومی، ایرانی و خانوادگی دارد و درباره پیرزنی است که دچار دمانس شده اما هنوز اصلی‌ترین آرزویش را از خاطر نبرده و تلاش فرزندان برای برآوردن کردن این آرزو ماجراجویی در پی دارد. این جمعیت قابل کنترل، مخاطب را به یاد خانه‌های گرم و قدیمی می‌اندازد که بزرگ‌ترا همیشه به‌عنوان ستون اصلی خانواده حضور داشتند. این فیلم پس از نمایش با حضور متین اوجانی، کارگردان فیلم و نیز محمد تقی‌زاده و محسن سلیمانی‌فاخر، کارشناسان و منتقدان سینما، نقد و بررسی می‌شود. این نشست امروز از ساعت ۱۷ برگزار می‌شود و حضور برای سینمادوستان و علاقه‌مندان به سینما در فرهنگسرای اندیشه، آزاد و رایگان است.

رقابت آثار ایرانی در جشنواره چنای

بیست‌ودومین دوره جشنواره چنای هند میزبان دو فیلم ایرانی است. فیلم سینمایی «در آغوش درخت» به کارگردانی بابک خواجه‌پاشا و تهیه‌کنندگی سجاد نصراللهی‌نسب و محمدرضا مصباح و «عطرآلود» به کارگردانی هادی مقدم‌دوست و تهیه‌کنندگی یوسف منصوری در بخش رقابتی جشنواره چنای هند حضور دارد. جشنواره بین‌المللی فیلم چنای (CIFF) در شهر چنای، هند و توسط انجمن سینمایی، بنیاد تقدیر از سینمای هند، اتاق بازرگانی فیلم هند جنوبی و فدراسیون فیلم هند برگزار می‌گردد. درک فرهنگ ملل دیگر و طرح برتری هنر سینما؛ کمک به درک و قدردانی از فرهنگ فیلم ملل مختلف در زمینه اخلاق اجتماعی، فرهنگی و... از اهداف جشنواره است. در این جشنواره بیش از ۱۰۰ فیلم بلند بین‌المللی از بیش از ۶۰ کشور جهان به نمایش در می‌آید. بیست‌ودومین دوره جشنواره چنای هند از ۲۲ تا ۲۹ آذر در حال برگزاری است.

